

کوچک‌های قهرمان

آشنایی با کشورهایی که جزو برترین‌های یک یا چند رشته مختلف ورزشی در جهان هستند اما جمعیتشان به طور معمول زیر ۳ میلیون نفر است

پرونده

این که کشوری مثل چین با حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون نفر جمعیت در المپیک بدرخشد و در بسیاری از رشته‌ها، نفر اول جهان باشد یا این که آمریکا با ۳۳۱ میلیون نفر جمعیت در رشته‌های بسکتبال، والیبال، شنا و... حرف اول را در جهان بزند، جای شگفتی زیادی ندارد. در فوتبال هم برزیل با ۲۱۴ میلیون، آلمان ۸۳ میلیون، فرانسه ۶۷ میلیون نفر جمعیت و... در سطح بالایی هستند اما در همین جام جهانی قبلی، تیم ملی کرواسی که ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر جمعیت دارد به نایب قهرمانی رسید و شگفتی ساز شد. کرواسی با این جمعیت کم، فوتبالیست‌های سرشناس زیادی هم دارد که در سطح اول فوتبال جهان بازی می‌کنند، از «لوکا مودریچ» بازیکن رئال مادرید بگیرد تا «مارینو مانچو کیچ»، «ایوان راکیتیچ»، «ایوان پرینیچ» و... در پرونده امروز زندگی سلام به معرفی کشورهایی خواهیم پرداخت که با جمعیت کم در یک یا چند رشته مختلف ورزشی در جهان، جزو برترین‌ها هستند و استعدادهایی دارند که چشم‌های جهان را به خودشان خیره کرده‌است.

آسمان خراش‌های فراری از سرما!

کدام کشور؟ لیتوانی جمعیت: ۲/۷ میلیون نفر

از هیجان انگیزترین رقابت‌های بسکتبالی، رو به ور شدن تیم‌های ملی آمریکا، اسپانیا و... با لیتوانی است. تیم ملی بسکتبال لیتوانی تا امروز، ۳ قهرمانی جهان، ۳ قهرمانی اروپا و ۳ نایب قهرمانی اروپا را در کارنامه خودش دارد و جزو یکی از بر افتخارترین‌ها در این حوزه محسوب می‌شود. تیم ملی بسکتبال این کشور، اولین بار در ۱۳ دسامبر سال ۱۹۲۵ یک بازی بین‌المللی انجام داد. گفته می‌شود که دلیل علاقه زیاد مردم این کشور به بسکتبال، آب و هوای سرد این کشور است که باعث شده حتی در تابستان هم مردم ترجیح بدهند در ورزشگاه‌های سرپشته به فعالیت ورزشی بپردازند و بسکتبال را به بقیه رشته‌های ورزشی ترجیح دهند. طبق آخرین رده‌بندی جهانی فیبا، تیم ملی بسکتبال لیتوانی بالاتر از برزیل، جمهوری چک و روسیه، ایتالیا و... در ده هشتم جهان قرار گرفته است اما همیشه یکی از مدعیان این رشته به حساب می‌آید.

هر نفر با یک چوب اسکی

کدام کشور؟ نروژ جمعیت: ۶ میلیون نفر

همسایه دیوار به دیوار سوئد در بالای اروپا است. نروژ چندین سال به عنوان ورزش دوست‌ترین کشور جهان شناخته شده است. به این معنی که مردم این کشور بیشتر از کشورهای دیگر به انواع ورزش‌ها علاقه‌مند هستند و نتایج را دنبال می‌کنند. اما بنا به موقعیت جغرافیایی این کشور، ورزش‌های زمستانی محبوب‌ترین رشته‌ها در این کشورند. یک ضرب‌المثل نروژی می‌گوید: «نروژی‌ها با چوب اسکی به پایشان به دنیا می‌آیند» به همین دلیل است که در تمام مسابقات جهانی و المپیک‌های زمستانی، تیم اسکی نروژ روی یکی از سکوهای اول تا سوم قرار می‌گیرد که حساب تعدادش از دست خارج است.

زادگاه سریع‌ترین‌های جهان

کدام کشور؟ جامائیکا جمعیت: ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر

«جامائیکا»، کشوری کوچک در جنوب کوبا، زادگاه سریع‌ترین مرد جهان یعنی «یوسین بولت» است اما افتخار ایش در رشته دوومیدانی به این مورد ختم نمی‌شود. این کشور آفریقایی نه چندان بهر موند از امکانات، فهرستی از سرآمدترین دوند هارابه نام خود ثبت کرده است؛ «آسافا پاول»، «یوهان بلیک»، «نستاکارتو»... در المپیک ۲۰۲۰ توکیو، جامائیکا کوکترا به ترتیب با کسب ۹ و ۱۰ مدال در دوومیدانی، رکورد زدند. این موفقیت آن قدر چشمگیر بود که دوند ه‌های جامائیکایی را با اتهام ناروای دوپینگ، مواجه کرد اما این کشور کوچک

بادرخشش دست‌کم ۳۰ ساله‌اش در رقابت‌های جهانی دوومیدانی ثابت کرده که موفقیت‌اش را از قلب به دست نیاورده‌است.

یک پای ثابت فینال‌های هاکی روی یخ

کدام کشور؟ فنلاند جمعیت: ۵/۵ میلیون نفر

هاکی روی یخ نه تنها یکی از رشته‌های بسیار جذاب در جهان است بلکه از نظر درآمد و تبلیغات هم جزو ورزش‌های تیمی پرطرفدار است. شاید باور نکنید اما در ۳ سال اخیر، یک اتفاق بسیار عجیب در مسابقات این رشته ورزشی رقم خورده است. تا چند ماه دیگر، تیم‌های

بهر قیب در راگبی

کدام کشور؟ نیوزیلند جمعیت: حدود ۵ میلیون نفر

نیوزیلند، کشوری در جنوب غربی اقیانوس آرام، به علاوه دیوانه‌وار مردمش به «راگبی» مشهور است. راگبی، ورزش ملی نیوزیلند به شمار می‌رود پس جای تعجبی ندارد که چنین عناوین افتخارآمیزی را برای این کشور بهار مغان آورده باشد؛ تنها تیم تاریخ که سه بار قهرمان جام جهانی راگبی شده است، موفق‌ترین تیم راگبی در سطح جهان و پر افتخارترین تیم جهان در جام جهانی راگبی. این عناوین، وقتی بدانید جام جهانی راگبی کلا هشت دوره برگزار شده است، نشان می‌دهد که نیوزیلند حالا حاکم این نیست میدان را به رقیب تازهای بسپارد.

سنگین‌ترین وزنه جهان

در گرجستان

کدام کشور؟ گرجستان جمعیت: حدود ۴ میلیون نفر

سال‌هاست که ورزش وزنه‌برداری جهان تحت تصرف یک اسم درآمده است؛ «لاشا تالاخادزه» قهرمان فوق سنگین جهان که هیچ عنوان و مقامی نیست که کسب نکرده باشد؛ دو مدال طلای المپیک تابستانی، پنج طلای پیاپی قهرمانی جهان، پنج قهرمانی اروپا و... گرجستان ۴ میلیون نفری که در کشتی هم حرفی برای گفتن دارد، روی رشته وزنه‌برداری به خوبی سرمایه‌گذاری کرده است؛ رکورد بیشترین وزنه‌ای که یک انسان تاکنون توانسته بالای سر ببرد، در دستان قهرمان گرجی قرار گرفته است.

تاج‌گذاری وایکینگ‌ها در هندبال

کدام کشور؟ دانمارک جمعیت: ۵/۸ میلیون نفر

تیم ملی هندبال دانمارک با قهرمانی در مسابقات جهانی ۲۰۲۱ پس از سوئد، رومانی و فرانسه به چهارمین تیم تاریخ

نایب قهرمان جهان شده است. تیم ملی هندبال دانمارک در المپیک تابستانی ۲۰۱۶، در بازی پایانی فرانسه را شکست داد و برای نخستین بار، قهرمان

المپیک شد. جالب است بدانید دانمارک یکی از چهار تیمی بود که در نخستین دوره مسابقات قهرمانی هندبال مردان جهان در سال ۱۹۳۶ شرکت کرد و در آن دوره، چهارم شد. این تیم پرافتخار مربوط به کشوری است که تنها ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر جمعیت دارد.

منابع: العربیه، یورونیوز، فارس، ورزش ۳، طرفداری، خبرگزاری صدا و سیما و...

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

سه شنبه ۱۵ آذر ۱۴۰۱
۱۱ جمادی الاول ۱۴۴۴ • ۶ دسامبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۰۹۹

۲۳۱۹

چرا مدعیان قهرمانی همیشه محدود هستند؟

چرا برخی تیم‌ها همیشه مدعی قهرمانی هستند و یک سری تیم‌ها از پیش بازنده؟ پای شاخص‌های اقتصادی در میان است یا منابع انسانی؟ تنوع قومیتی تأثیرگذار است یا تعصب؟

چرا همیشه یک سری تیم‌ها در فوتبال مدعی جام هستند و یک سری حتی بهرغم بهترین امکانات و برنامه‌ریزی‌ها از یک حدی پیشتر نمی‌توانند پیش بروند؟ چرا برخی از کشورهای تیم‌هایی با شانس قهرمانی می‌سازند و برخی از تیم‌ها در صورت صعود به دور حذفی جام جهانی، جشن ملی برگزار می‌کنند؟ چرا پرتغال وارو گوئه، بهرغم این که مساحت چندانی ندارد، ستاره‌های بزرگی تولید می‌کنند اما از طرف دیگر، کشورهای مثل هند، چین، آفریقای جنوبی و ترکیه در پرورش ستاره‌های بزرگ جهانی مشکل دارند و حتی یک تیم معمولی هم ندارند؟ روزنامه گلوبوی برزیل در مطلبی که بخشی از آن را می‌خوانیم بعد از بررسی شاخص‌های مختلف، پاسخ جالبی به این سوال می‌دهد که در ادامه می‌آید.

شاخص درآمد سرانه بالا این موضوع موفقیت در جام جهانی را تضمین نمی‌کند. کافی است ببینیم که در همین جام جهانی، سنگال باشرایط مالی پایین‌تر از متوسط، قطر و موندرا به راحتی حذف می‌کند. علاوه بر این، برزیل با سابقه پنج بار قهرمانی در جهان، از نظر اقتصادی، سطحی بسیار پایین‌تر از آمریکا دارد که هرگز به نیمه‌نهایی این مسابقات نرسیده است.

شاخص توسعه انسانی سازمان ملل این عامل هم نمی‌تواند توضیحی بر عملکرد خوب در جام جهانی باشد. از بین ۱۰ کشور که در این شاخص، رتبه‌های بالا دارند، فقط آلمان، قهرمان جام جهانی شده در حالی که برزیل در جایگاه پایین ۸۷ شاخص توسعه انسانی، پنج بار جام قهرمانی جهان را بالای سر برده است. می‌توانید نگاهی هم به شیلی بیندازید که به عنوان کشور اول آمریکای جنوبی در این جدول، همواره در فوتبال، زیر سایه همسایگان خود در آمریکای جنوبی بوده است.

دموگرافی آیا آدموگرافی می‌تواند تعیین‌کننده موفقیت یک کشور در فوتبال باشد؟ در این باره فقط کافی است به کشورهای مثل آرژانتین و برزیل در سال‌های قهرمانی رجوع کنیم و جواش را بگیریم. همچنین ایتالیای موسولینی، دو بار در سال‌های ۱۹۳۰ و ۱۹۳۴، قهرمان جهان شده است و نمونه دم دست مراکش است که با وجود صعود به دور بعدی جام جهانی، از این بابت، وضعیت چندان روشن‌تر ندارد. **تنوع قومیتی** تنوع نژادی و قومیتی هم می‌تواند به عنوان یک شاخص در این استدلال مورد بحث قرار بگیرد؛ به خصوص که تیم‌هایی مثل برزیل و فرانسه که از مدعیان همیشگی جام جهانی به شمار می‌آیند، همواره از بازیکنان متنوعی برخوردار بوده‌اند. این حال چرا کانادا و آمریکا با وجود چند فرهنگی و حضور ملیت‌های مختلف در این دو کشور، به جایی نرسیده‌اند؟ یا مثلاً آرژانتین به عنوان یکی از همگن‌ترین ملل ساکن کره زمین، چرا باید دو تن از بهترین بازیکنان تاریخ، مسی و مارادونا را در خود داشته باشد؟ تنوع هم اگرچه یک شاخص قابل بحث است اما نمی‌تواند عامل اصلی باشد؛ اگرچه به وضوح، کشورهای مثل فرانسه از این عامل بهره می‌برند.

تعصب بازیکنان یکی دیگر از احتمالات مطرح شده، مسئله تعصب به فوتبال است؛ هر چند باور نکر دنی است اما در دنی بهر حال، اگر برزیلی یا آرژانتینی باشید، متوجه می‌شوید که این مسئله، تا چه حد پیش برنده است اما در طرف مقابل شاید هیچ طرفداری به تعصب تیم‌های بشیکتاش، گالاتاسرای و فتر باغچه‌ترکیه وجود نداشته باشد اما تیم ملی ترکیه حد اکثر یک تیم متوسط است.

مهم‌ترین شاخص چیست؟ پس دستورالعمل تبدیل شدن به یکی از بهترین تیم‌های جهان چیست؟ پاسخ در یک واژه سه حرفی است: «سنت». به عنوان مثال رودریگو ستاره جوان این روزهای تیم ملی برزیل، در کشوری متولد شده که لئونیداس، پله، گاریشماز، ریکور، مورایو، رونالدو، رونالدینیو، نیمارا دار دوک آرژانتینی دی استفانو، کمپس، مارادونا، باتیستوتا و مسی را به انداز پدر و مادر خود می‌شناسد. این مسئله در باره دیگر تیم‌های مدعی هم به چشم می‌خورد. فرانسه که از دهه ۱۹۸۰ در جمع مدعیان حضور دارد و برزگانی مثل پلاتینی و تیگانا، دشان زیدان و... را داشته است. حتی خود آلمان اگرچه در دوره اخیر جام جهانی شرایط خوبی ندارد اما از زمانی که به خاطر می‌آوریم، جمعی از بهترین بازیکنان جهان را در جمع خود داشته است؛ از گردمولر و یکن بائر افسانه‌ای تا لوتار ماتئوس و یورگن کلینزمن و رودی فولر و دیگران. از ایتالیا هم مثال بزنیم که غیبت اش در این جام، به چشم می‌آمد؛ تیمی که ده‌ها قهرمان بزرگ فوتبالی را در جمع خود دارد و حتی اگر بنا بر تصادفات در جام جهانی حضور نداشته باشد اما امنی شدن را در جمع بزرگان فوتبال جهان ندید. پس متوجه اهمیت «سنت» در فوتبال شدید. اما سنت چگونه به دست می‌آید؟ پاسخ این است: «ساده نیست؛ دهه‌ها طول می‌کشد».

فوتبالی به ما چرا نگاه کنیم

هر چند روزنامه گلوبو، عامل سنت را تعیین‌کننده می‌داند اما اگر فوتبالی به ما چرا نگاه کنیم می‌توانیم تعبیر بهتری از این ویژگی داشته باشیم و به جای سنت بگوییم: «شخصیت تیمی» تعیین‌کننده است. شخصیت تیمی همان چیزی است که طی سال‌ها در فوتبال ژاپن با سرمایه‌گذاری، برنامه‌ریزی، تولید پویانمایی و... به حدی شکل گرفته که یک تیم متوسط در قاره آسیا را تبدیل به مدعی در جهان قهرمانی قاره و یکی از تیم‌های خوب دوره‌های اخیر جام‌های جهانی کرده است. شخصیت تیمی همان چیزی است که از تیم بی‌انگیزه پرسپولیس اوایل دهه ۹۰ تیم قدرتمند با هدایت برانکو، ساخت که حتی بهرغم محرومیت در نقل و انتقال واژه‌ای به نام شکست را نشانخت و تا فینال رفت. شخصیت تیمی همان چیزی است که شاخص‌های دیگر مثل تکنیک فردی، تاکتیک فردی، ساختار فوتبال، فلسفه فوتبالی و... را زیر چتر خودش جمع می‌کند و به آن جهت می‌دهد تا همه چیز به منظور موفقیت تیم باشد. شخصیت تیمی در بازی‌های بزرگ و لحظات حساس به کار تیم‌ها می‌آید. جایی که خودباوری و روحیه جنگجویی و تسلیم‌نشدن را روی سکو به تماشاگر، روی نیمکت به کادرفنی و در مستطیل سبز به بازیکنان منتقل می‌کند. این شخصیت تیمی به مرور شکل می‌گیرد و درآیند سال‌ها و دهه‌ها فوتبال و رفتار حرفه‌ای یک تیم است برای همین در مقاله گلوبو برآی آن تعبیر سنت استفاده شده بود.